

Locuint'a Redactorului

Cancelari'a Redactiunii

Strat'a fragatorului [Lő-  
vészutoka], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru  
primi decât numai de la corespun-  
dintii regulari ai „Federatiunii.”  
Articolii trimisi si nepublicati se  
voru arde.

# FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pretulu da Prenumeratiune :  
Pre trei lune . . . 3 fl. v. a  
Pre cisee lune . . . 6 „ „ „  
Pre annu intregu . . . 12 „ „ „  
Pentru Roman'a :  
pre a. intregu 80 Fr. = 30 Lei u  
„ 6 lune 16 „ = 16 „ „  
„ 3 — 8 „ = 8 „ „  
Pentru insertiuni :  
10 or. de linia, si 30 or. taos'a tim-  
brale pentru fisece-care publica-  
tiune separatu. In loculu deschisu  
20 or. de linia.  
Unu esemplariu costa 10 cr.

## Reflessiuni

la articolulu „Ce e de fucutu” allu Dlui Iosifu Hossu,  
consil. supr. la curtea de comptabilitate.

— — — Quenam ista jocandi  
Saevitia ?

Publicandu articolulu Dlui I. . . H. indreptatu cu mai multa cutediare, decâtu arguminte in contra principiilor sustienute de mine intru acestu organu de publicitate, — a dou'a ora ca Redactoru, am mersu pana la extremele margini a le ospetalitatii si a loialitatii. Antai'a-si data candu dedessemu locu in „Fed.” Dlui Cav. Ionu Puscariu, de a atacá dupa placu si a valm'a : diurnalul, redactoru si cetitori, — am intempinat ploia de remonstratiuni d'in partea amicilor de principie, cari dizeau cá nu s'a mai pomenitu cá unu redactoru s'e primesca a fi lovitu chiaru in diurnalulu seu, etc. Eu inse n'am avutu cauza d'a me cal. Asta data inca, numai decâtu dupa apparea primei parti d'in art. Dlui H. . . onorab. nostru collegu de la „Albin'a” se grabi cellu d'antaiu a ne intempiná, dupa datin'a sa, mai multu cu insinuatuni, decâtu cu arguminte sanetose, cáci uniculu argumentu de assemenare, intre procederea sa si a mea, ce in poterea infallibilitatii salle la crediutu a fi plausibile, pentru mine nu are valoare, ba chiaru aici este diferintia intre noi doi. Nu me ascundu de lumina, nu ferescu d'in callea adeverului, pentru cá nu me temu de elle, ci le cercu, dar' neci temere de seductiune pentru cetitorii mei nu potu avé, pentru cá atunci asiu insultá intelligentia loru, maturitatea jud. catei loru ; si m'asiu indoi in firmitatea convictiunilor sacre alte loru. — Cátu de diferite potu fi opiniunile a supra procederei melle, dovedescu doue scrisori primite de la doi amici de principie, a caroru sinceritate pentru mine este mai pre susu de tota banuel'a. Intr'un'a mi-se dize „Eu nu lasiu fi publicatu neci odata si sub neci o conditiune. Cum ? Adeca se lassu pre hotiulu s'e-mi intre in casa . . . s'e-mi pangaresca edificiuulu meu, sanctuariulu casel melle ? Dar' lucrulu are si alta parte, inca parte forte delicata. Credi tu cá publiculu nu este accessibilu de felu si felu de presupuneri si suspitiuni ? Si astfelu suferu si omenii cei mai innocenti si carati la inima,” etc.

La partea prima nu vreu s'e observu nemic'a, pentru cá e vorb'a de procedur'a ce ar' fi urmatu preastimabilulu meu amicu, in loculu meu, si acest'a este in dreptu a face ori care redactoru dupa vointia s'eu placulu s'eu. Cátu pentru a dou'a parte trebe s'e observu. cá o scieamu acest'a. Dar' cine mai bine decâtu amicuulu meu scie, cá pre candu petreceamu in captivitatea magiara la Vatiu s'a gasitu unu conducatoriu nationalu care scrieá in epistole pre la particulari, cá eu m'asiu fi intiellesu cu Andrasi a me pune la prinsore, numai cá s'e potu mai lesne amagi pre romani ! dar' n'a incetatu d'a me insinua si in publicitate, precum se scie. E bine, omeni cari credu cá numai prin insinuatuni, denunciatiuni si calumnie improscate in contra altoru-a potu cá s'e devina mari, indispensabili, providentiali si in fine infallibili, — au fostu si voru fi, acestoru-a nu li poti astupa gur'a, cáci daca nu potu negá faptele, cerca a le intotocá si a le restalmaci. Infallibili n'au, nu potu avé curagiulu d'a-si marturisi fallibilitatea. Inse „Conscia mens recti famae mendacia ridet”, adeca despretiulu suveranu este ceea ce li-se pote oppone d'in partea celloru ce au si ei trecutulu loru si lupta, — pote mai de multu decâtu detractorii, — in santieni'a cugetului si curatieni'a consciintiei. Livid'a gura a detractoriloru pote inghiti rusine cu troc'a, dar' a marturisi gresiel'a, a recunosece alte merite, a fara de alle loru, neci odeniora ! Apoi dara, pentru ca s'e me ferescu de ceea ce neci unu moritoriu nu pote incungiuá, trebuiamu s'e nu lassu pre hotiulu (sit venia verbo !) s'e intre in cass'a mea ? Am lassatu, preaiubite amice, nu pre hotiulu, ci pre inimiculu s'e intre in castrele nostre, inse nu noptea, ci diu'a mare la a média-di, vighiandu toti osteni si, urmandu esemplulu strebuniloru nostri, l'am lassatu a se preamblá prin castre, ca s'e vedea si apoi s'e merge a spune ce a vediutu.

Dar', scumpe amice, credi tu cá susceptibilitatea si sentiulu de onore falsa, trebe a se impinge pana a reflectá dora si la fesceliturele unei mane de mercenariu care pentru simbr'a Judaniloru scrieá in contra Romaniloru ; si, cátu au petrecutu in Roman'a libera, faceá si pre dilettantele intru calumniarea cellu ce asta di, ca altii eri, l'intrebuintiédia de instrumentu vile allu pasiuni loru salle prea ordinare ? — Ah ! Frate, preamulu tu pretindi, cá unu redactoru s'e aiba deferintia chiaru si pentru insinuatori, si fescelitori. N'am reflectatu si nu voiu reflectá la acesti-a, ci singuru la ceea ce pote servi causei.

Altu amicu de principie, mai betranu, vine cu sangele cellu rece allu indelungatei esperientie si dize : „N'ai idea ce bine ai facutu cá ai publicatu articolulu in contra autonomiei Transsilvaniei. N'asiu fi crediutu s'e se mai afle omu, care, inca si in Pest'a, s'e mai cotedie a essi in publicu cu argumente ca aceea : antedilluviane, primitive, ruginite. Vai de mine ! Ce r'eu stau „invetiatii si politici nostri” cu istoria, cu sciintiele de statu, cu prevederea in viitoriu ! . . . Adversarii, dupa câte au mangitu ei, nu merita neci s'e li respundia cine-va, ci nemarginit'a importantia a cestiunii. Sunt' precuriosu ca s'e-ti vediu si riflessiunile la acellu articlu de „Táblabiró” ungurescu . . . etc.”

Ecce doue pareri, e diametro oppus, de la doi barbati stimati de tota romanimea pentru sciintiele vaste, sentiimintele innalte si caracterulu cellu firmu si nobila ce au doveditu ei in luptele loru ce au portatu a porta pentru caus'a nostra nationala si pentru libertatile constitutiunali. Acésta osebire de pareri este, inse numai in privintia procederei melle, adeca intr'una privintia ce s'ar' poté dize secundaria a procederei melle. Am facutu bunu serviciu causei nostre nationali in genere, si autonomiei Transsilvaniei in specie. Am cuvintele melle. Le voiu spune.

(Va urmá.)

## Discursulu de tron

pronunciatu de regina Angliei cu ocaziunea deschiderii parlamentulu anglésu, intemplata in 6. februaru, a. c.

Cuvintulu de tron, cu care s' deschisu asta-di parlamentulu, reinnoiesce espressionu multumirei cátra a-totopoterniculu pentru mantuirea principulu de Valesu, si apoi continua : Asecuratiunile de amicitia, ce le primescu de la poterile esterne, nu inceta a fi in ori ce privintia indestaltorie. Declaratiuni varie s'au comunicatu intre guvernulu meu si celu alu Francei a supra pactulu de commerciu legatu in an. 1860. D'in caus'a divergentiei pareriloru reciproce despre importantia legiloru vamale, corespondintia acésta n'a potutu duce la neci una intielegere in privintia modificarii acestui pactu irsemnatu. D'in ambele parti inse s'a esprimatu cu unanimitate dorintia seriosa, cá nimien nu va fi in stare a conturbá amabilitatea, care asié de multu a sustatu intre aceste doué natiuni. Documentele referitorie la acestu obiectu vi se voru presentá.

Arbitrii, cari s'au alesu in sensulu pactulu de Vasingtonu cu scopu de a complaná in modu amicalu anumite pretensiuni, cunoscutu sub numele de cestiunea „Alabama”, si-au tinentu prim'a siedintia in Genev'a.

D'in partea fia-carui d'intre pactanti s'au ascernutu arbitriloru relatiunile de dreptu. Actele presentate de statele unite contienu pretensiuni mari, cari, dupa mine, nu cadu in sfera de activitate a arbitriloru.

Despre acésta am dispusu a se face una chiarificare amicala d'in partea statelor unite.

Imperatulul Germaniei a primitu arbitriulu in cestiunea marginiloru ape de la St. Juan si documentele ambeloru guverne s'au si ascernutu Majestáti Sale.

Cu referintia la trebele interne am s'e vi comunicu, cá cu pucine esceptiuni in Irlandia n'au obvenitu crime seriose.

Commerciulu in acea parte a regatulu unitu e viu si progressulu industriei agronomice e insemnatu.

Starea venitoriloru ni ofere simptome favorabile cu privire la starea poporulu preste totu, cari simptome se dovedescu prin una scadere nu neinsemnata a miseriei.

Racsi'a (Tier'a-Oasiului), 27 ian., 1872.

Dupa ce corresp. d'in nr. 118 a. tr. „unu nume fara nume” nu a tramisu inca spre publicare onor. Red. a „Federatiunea” relatiunea sa despre scolele confesionale tractuale nici chiaru la provocarea mea d'in nr. 130. a. tr., éra eu ne mai potendu acceptá, vinu a raportá despre acele scole, respective a combata assertiunea corespondintelii, „cá pentru vin'a mea preste vre-o câte-va lune, aici tota scolele afara de cele doué protestante magiare, voru fi ale statulu magiaru.” Raportulu meu lu compuu numai si numai d'in acte oficiale.

Dupa publicarea legii scol. d'in 1868, carea face osebire intre scolele confesionale si comunale, prim'a ora, in 7 februaru 1869, am capetatu provocarea oficialé de la onorab. D. Alessandru Buda, cá s'e facu aretare despre scolele tractulu in 11 puncte. Acésta gatandu-o si, in 11 febr. acelu-a-si anu, tramitendu-o, la punct. 11 am declarat „cá tote comunele tractuale sunt si mai incolo aplecate a sustiené scolele confesionale.” — Cerculariulu const. de sub nr. 1034/553, 1869, in care s'a ordonat, cá in tota comuna s'e se tiena adunare, s'e se alege unu individu, care mergundu la adunarea protopopescu, unde langa protopopu se va alege si unu deputatu tractualu, care se va duce la adunarea cottense pentru alegerea comissariulu scol. preste scolele romane d'in comitatu, in 11 maiu sub nr. 51 l'am tramisu in tractu, ér' adunarea protopopescu am convocatu-o sub nr. 63, pre 17 iuniu la scaldele Turulu, unde s'a si alesu deputatulu tractualu. Nesosindu insciintiare, cá unde si candu se va tiena adunarea comitatense in acésta causa, am facutu intrebare la protopopulu Erdeusadulu (diocesea Oradei-Mari), prea-onor. D. Vasiliu Cato-toca, rogandu-lu a me insciintia, care in 22 iuniu, sub nr. 1034/553, l'am convocatu la scaldele Turulu, a si alesu pre comissariulu scol. in persona prea-onorab. D. Toma Siobanu, archi-diaconulu Careiloru-Mari, si asié clerulu romanu d'in diocesea Gherlei, nesciundu loculu si tempulu alegerii comitatense, nu a potutu luá parte la acea alegere.

Ord. consist., ddo 7 sept. nr. 2282/1294, 1869, despre sustienerea si prevederea scoleloru confesionale si despre infiintiare senateloru scolarie, in 26 sept. sub nr. 101, o am espedatu in tractu spre publicare si escutare. Declaratiunile comunoloru despre sustienerea scoleloru confesionale, tramise la oficiulu meu, le-am substernutu P. C. D. Aceste declaratiuni de la comune s'au potutu capeté forte cu greu ; sonatulu scol. s'au infiintiatu cam cu sil'a si membrii acelu-a nici cá au grige de scole, ceea ce se va vedé d'in testulu raportulu. Cerculariulu const. de sub nr. 2982/1869 in care se cupriudu detoriintiele docentiloru de la scolele confesionale si pedepsele in casulu neimplenirei acelor-a, primitu in 31 decemvre, l'am tramisu prin tractu in 1 ian. 1870 sub. nr. 2.

Spesele aruncate pre beserice in anii 1870 si 1871 prin dispusetiunea const. de sub nr. 1334/852—1870 spre sustienerea preparandiei confesionale d'in Gherl'a, le-am incassatu si tramisu la loculu destinatiunii. In sensulu ord. c. de sub nr. 1363/853 1870, cá acei docenti pre cari protopopulu tractualu i va afia, cá au lipsa de desluciri mai ample in metu d'a propunerii, s'e se tramita pre siese septemane la cursulu preparandialu practicu in Gherl'a, in 4 iuliu 1870 am tinentu adunare cu docentii la scaldele Vamei, unde mai multi s'au dechiaru a, cá pentru lips'a spesseloru necesarie nu se potu presentá la acelu cursu. Eu dara in 5. iuliu, sub nr. 66., aretandu acése giurstári P. C. D., m'am rogatu s'e binevoiesca a dá docentiloru spesele necesarie d'in ore-care fondu diec'saanu. In 10 iuliu, sub nr. 1726, capetandu docentele meu, precum si cei-a-lalti docenti provocatiunea de la inspectóratulu civile comitatensu, cum-cá s'e merge la preparandi'a de statu in Satu-Mare la cursulu preparandialu de siese septemano promitiendu-li-se si cortelu si 50 cr. pre di, éra in 17. iul., sub nr. 73. am scrisu oficiosu in limb'a romana, cá docentii d'in tractulu meu nu se voru duce la preparandi'a de statu, ci la preparandi'a confesionale d'in Gherl'a. Inse neprimindu in acésta privintia nici unu ajutoriu, docentii tractulu meu nu s'au potutu presentá in acestu anu la cursulu preparandialu d'in Gherl'a. In anulu 1871 am capetatu de nou ord. c. sub nr. 819/392 si aceea in 21 aprilu, sub nr. 40, am tramisu-o in tractu si am dispusu, cá toti docentii, fara esceptiune, s'e se presentedie pre 15 iuliu la cursulu preparandialu in Gherl'a. Duoi, d'in cause destulu de fundate, au recursu pentru absolvire, inse in ord. c. de sub nr. 1218/659 1871 nu s'au absolvatu. D'intre acesti-a unulu s'a presenta-

tu cu alți trei. Trei s'au trimis acasă, și asie la cursul practic preparandialu a remas numai unulu, care a și capetatu testimoniu de calificatiune. Si asie d'in 14 doctenti tractuali numai unulu a fostu de facia la cursulu preparandialu, pentru că trei s'au trimis a-casa, era 10 au fostu inobedienti.

In 9. iul. 1869 sub nr. 73 am decisu și curențata terminenele, in cari voiu tîenē essamenene in scolele confesiunale tractuale. In 25. augustu, sub nr. 84, am trimis ven. ord. diec. clasificatiunile și informatiunile despre statulu scoleloru confes. tractuale, relatiunandu, cum-că d'intre 1557 obligati, numai 312 prunci au frecuentatu scolele confes. tractuale. In 26. septembrie 1869, sub nr. 100, am dispusu pentru inceperea prelegeriloru in scolele confesiunale tract. pre an. 1869/70, defigundu diu'a pre 11 octom. și rogundu pre onor. dñi preți tractuali, că sē aduca acēst'a la cunoștinț'a poporului și sē-lu însufletesca spre a-si trimite pruncii la scolele confesiunale; sē varusca scolele și sē le proveda cu tote cele trebuințioase, și, in fine, sē staruiesca că doctenti sē-si implinesca detorințiele cu cea mai mare conscientiositate. In 3. ian. 1870, sub nr. 4, am relatiunatu ven. or. diecesanu că neprimindu pāna la finea anului espiratu dechiaratiunile a unu-spre-diece comune, despre sustinerea scoleloru confesiunale, acele neci nu le-am potutu asterne. In 11. februarie 1870, in urm'a ordin. consist. de sub nr. 27—130, am trimis urdioriu dloru preți d'in cele 11 comune, pentru tramitarea dechiaratiuniloru, dar' a trecut multu tempu pāna ce le-am primitu, cari apoi parte le-am trimis, sub nr. 31, ven. cons. dieces., parte le-am retienutu in arhivulu protopopescu, și acēst'a d'in cauza, fiindu-că sosisera mai tardiu. In 2. iun. 1870, nr. 56, pre bas'a ordinațiunii consistoriale de sub nr. 1037—639 d'in an. 1870, am defiptu terminenele essameneloru tîenēnde, ordinandu, că membrii senatului scolaru și antist'i'a comunale inca sē participe la ele. In 17. aug. 1870, nr. 81, am asternutu clasificatiunile și informatiunile indatenate despre scolele confesiunale tractuale, aretandu, că d'in 1716 obligati numai 320 au frecuentatu scolele confesiunale, si cerendu patru doctenti noi, bine calificati și casatoriti. In 21. sept. 1870, nr. 89, am trimis in tractu cerculariulu despe inceperea prelegeriloru pre anulu scolaru 1870/1, impunendu totururu-a că sē-si implinesca cu acuratētia detorințiele loru facia cu scolele confesiunale, sē le proveda cu cele necesare, și doctenti sē-mi trimita și mie in unu esemplariu catalogulu obligatoru d'a frecuentā scolele confesiunale. In 13. decembrie 1870, nr. 103, la relatiunea preotului d'in Certedie, de sub nr. 48, că nu ambla neci unu pruncu la scola, am ordonatu, că in sensulu legiloru care pruncu, și despre banii acēsti-a sē se duca insemnare regulata. Implinitu-s'a acēsta ordinațiune ori ba? nu știu, pentru că dlu parocu d'in Certedie in 21 dec. nr. 50, mi-a respuns la mai multe obiecte, in se acēsta privinț'a nu mi-a relatiunatu nemic'a.

Prin cerculariulu meu d'in 25 aprilie 1871, nr. 42, am ordonatu, că in 9 comune sē se edifice scole noue, era in celelalte cinci sē se strafirme conformu planului prescrișu, și apoi tote sē se proveda cu cele necesare, că asie și mai incolo sē ni potemu tîenē scolele nostre confesiunale, și am rogatu pre dñi preți districtuali, că in tempu de 8 zile sē me incunoscintēze, daca comunele respective voiescu a implinī prescrișele legii scolarie sēu ba? — Prin cerculariulu meu d'in 21 iunie, nr. 65, am defiptu terminenele pentru tîenērea essameneloru, la cari m'am presintatu in totu anulu, și candu nu am potutu participā la tōte, am participatu la cele mai multe. Caus'a impedecatoriā d'in parte mi au fostu agendele preotiesci in parochia și in dore filie, era estu-tempu morbulu celu indelungatu, de care suferu și asta-di, și care a grasatu pretotindeni.

Primindu cerculariulu consistoriulu de sub nr. 1297—788 d'in 1871, in care inca ni se recomenda sē edificāmu scole noue, sēu cele esistente sē le strafirmāmu și sē le provedemu conformu prescrișeloru legii scolarie, in 22. iuliu, nr. 77, am relatiunatu ven. consistoriu diecesanu, că in acēsta privinț'a am facutu pasii necesari inca in 26. aprilie a. c., nr. 43, dar' fiindu că intimpinu greutăți mari, anume: inobedienț'a, ba resistenț'a antistiei comunale, a poporului și a inteligentiei, era de alta parte chiaru și seraci'a poporului, m'am rogatu sē mi sē dēe potere deplina și nerestrinsa a supr'a scoleloru confesiunale tractuale, precum și inviatiunea, că in comunele, unde poporul d'in caus'a seraciei sale nu pote edificā scola, potē-voiu dispune, că scolele sē se edifice d'in banii besericeji? — era cerculariulu consistorialu l'am trimis in aceea-si dñ, sub nr. 79, in tractu spre publicare și acurata implinire. — La relatiunea, respective rogarea mea primii de la ven. cons. dieces., sub nr. 1653—962, inviatiunea, „că scolele, unde va fi lipsa neincunșurata, se potu edificā d'in banii besericejorulu, cari sēu se voru dā comuneloru imprunutu, sēu că adjuțu, in ambele casuri in se edificie scolarie sē se inseria in cartea funduaria pre numele besericejorulu;” era despre poterea deplina și nerestrinsa a supr'a scoleloru, ceruta de mine, nu se face neci una amintire.

In 4. augustu 1871, nr. 84, am asternutu ven. ord. clasificatiunile și informatiunile scolare de pre an. scol. 1870/1, d'in cari s'a vedutu, că in anulu scolaru curinte d'in 1824 obligati, numai 335 prunci au frecuentatu scolele confesiunale tractuale, respectivu au fostu presinti la essa-

meno, la cari cāti s'au potutu toti s'au adunatu, chiaru și cu forț'a, — și apoi cu putiuna destingere asie a fostu și progressulu (!) aretatu, adeca mai nemica.

La cerculariulu meu de sub nr. 42, a. c., privitoriu la edificarea scoleloru noue, sēu la staformarea celoru esistente, capetandu relatiuni numai d'in dore comune, in 26. augustu. nr. 92, am trimis urdioriu cu provocarea, că dñi preți tractuali in 5 zile sē-mi relatiuneze, daca comunele conf. d'in tractu au implinitu ordinațiunea de sub nr. 42, in privinț'a edificării scoleloru noue, sēu a strafirmării celoru esistente, că asie sē mai potu face pasii necesari in acēsta cauza momentosa, și in venitoriu sē avemu scole și invetiamentu regulatu.

A l e s a n d r u E r d ő s i u,  
prof. rom. tractului Tier'a-Oasiului.

(Finea va urmā.)

### Salciv'a-inferiora, in 29. ian. 1872.

Dle Redact. ! Estudu in comun'a Posiag'a-inferiora comisiunea pentru lucrarea cārtiloru funduare și localizarea pamenturiloru, și vedindu dlu notariu de acolo Iacobu Rusu, că se duc tote in limb'a ungara, facu in numele comunității o rogare cātra Dlu commissariu supremu alu cārtiloru fund. d'in acestu cercu că sē ordina comisiunei d'in facia locului sē se luere in limb'a romana cārtile funduare, ceea ce s'a și ordonatu.

Intielegundu in se judele cercuale Davidu Audrās despre acēst'a și infuriandu-se pentru cutezarea acēstui notariu d'in cerculu seu, i trimise urmatori'a „porunca.”

„Dle Rusu ! Am auditu că dta ai bolundtu pre omeni sē faca cārtile funduare romanesce; nu știu dreptu e ori ba? — De cum-va dta ai minte, poti cunoșce, că intre oficialii cari luera la cārtile funduare nu sunt romani de ajunsi, și nici limb'a romanesca nu este aptasē se pota face operatele acele in limba romanesca, — deci dta sē-ti retragi numai decātu rogarea, și nu face confusiune in operatele cārtiloru funduare. — Iar'a-inferiore, 1. ian. 1872. Davidu Audrās, m. p. szbiró.”

Dar' pre langa tote opintirile Dlu jude cercuale nu si-a ajunșu scopulu, ci notariulu au reesitu dobendindu resolutiune favorabila.

Vedeti, fratiloru, cum tracteaza judii cercuali cu romanii daca acēsti-a cuteza a se e și li se respecteze dreptulu și sē nu se calce in picioare. — Dar' nu ve inficati, fratiloru preți și notari comunali, ci pretotindene unde inca nu s'a inceputu lucrarea cārtiloru funduare, in comune unde se luera in limb'a ungara, și dta in limb'a nostra materna, și daca voru veni commissari cari nu pricepu limb'a, inca nu ve lasati a ve seduce, că-ci, daca veti postii, se voru transpune in altu locu, unde se voru potē folosi numai de limb'a loru unguresca.

Dar' fāra de acēst'a, daca in multe locuri se voru lucrā romanesce cārtile funduare, voru fi mai multi romani primiti in acestu oficiu, și in urma, daca se voru gatā tote și se voru infintiā consiliile pre la comitate și daca voru vedē ungarii că cārtile sunt lucrate romanesce, voru fi siliti a numi pre la consiliile comitatense mai multi romani. Cu unu conventu, d'in ce se voru lucrā in mai multe comune cārtile funduare in limb'a romana, d'in ce voru fi mai multi romani primiti in acestu oficiu, și d'in ce voru fi mai multi romani la consiliile infintiānde, voru fi și romani cari voru avē de lucru cu acēste consilie, mai bine informati și indreptati la adeveru și lumina.

Onorabili cetitori sunt rogati a latf acēstea in tote părțile, și cu deosebire dñi preți și notari sē informadie poporulu romanu, că sē nu suferu a li se lucrā in alte limbe straine, ci numai in limb'a nostra materna, avendu scopuri folositorie și pentru poporu, dar' și pentru inteleginții romanii fāra posturi.

Urmati in acēsta privinț'a esemplulu locuitoriloru d'in Posiag'a și Salciv'a, in cari comune se luera romanesce.

I o n u D a n c i u,  
parocu rom. gr. or.

### Margāu, in februaru 1872.

#### Respunsu la unu caletoriu de sub Vladēs'a !

In nr. 3 alu „Federatiunei” de dte 7/19 ianuaru a. c. a aparutu una corespondinț'a de sub Vladēs'a subscrisa de „unu Caletoriu”, nu știu d'in ce scopu denaturata și inavutita cu una portiune buna de neadeveruri.

Prin corespondinț'a amintita vatemandu-mi-se o rorea și porson'a, intru unu modu cātu numai se pote de duru, ba se trage in jocu chiaru si comun'a unde am onore a funcționā că preotu, asia fi doritu inca atun ia a espune faptulu, parte in interesulu onorei mele, parte că publiculu sē nu remana in ratecire sedasē de corespondințele d'in cestiune, in se detorinț'a și agendele oficiose ce avui de implinitu in acēsta ampla comun', pre cari eu totu de-a-un'a le preferu interesulu meu privatu, nu mi-au concesu a face acēst'a pāna acum'a.

Sē serve dara spre combaterea asertiuniloru reutatoso ale „unui Caletoriu” urmatori'a descriere a stării parochiei Margāului, și acēst'a o facu pentru că sē nu fie lipsitu bietulu „unu caletoriu” de unele date ce pote ar' fi de

lipsa la completarea opului grandeosu a istoriei Vladesei, ce, pre semne, vrē sē o edea.

Comun'a besericesca a Margāului se date'ia d'in 1310; numirea si-o are de la una vale cristalina ce cure prin medi-loculu ei, numita „Margautia” și de aci Margāu lu, unguresce Meregyo, pāna in diu'a de asta-di constā d'in mai bine de 2000 locuitori curati romani de confesiunea gr. catolica și jace in partea media-noptiale a muntiloru apuseni, decorata cu una beserica splendida in statu in floritu și circumdata cu muri de pētra. In acēsta comuna se afla și una scola confesiunale gr. cat. (in care instruedia 2., dñi duoi invetiatori) cu una gradina de 1500 orgie patrate intabulata cā proprietate a scolei.

In comparatiune cu alte scole d'in giuru, scol'a d'in Margāu amesuratu legiloru existente e coresponditoria, fiindu și tempurile forte vitrege pentru natiunea romana — dara ne cuprinde mirare, cum a potutu corespondințele „unu caletoriu” a asmenā acēsta scola cu unu gradsu. Dorerosu lucrul de la unu caletoriu, care iuvola in sine oficiulu de invetiatoriu, precandu subscrisulu, că membru alu senatului scolaru eparchiale in cunoștinț'a marturiscesc: că in intreaga Eparchi'a scol'a Margāului și inca un'a sunt in stare in floritura, apoi caletoriulu, care a fostu pre sub Vladēs'a, și a visitatu și Margāulu, dice că in scola n'a aflatu nemic'a.

Te intrebu, caletoriule, au ai avutu ceatia pre ochi candu ai intratu in scola, că-ci velle nolle, ar' fi debuitu sē vedē, pre langa scaunele și mesele invetiaceiloru, doue table caligrafice (pentru scrierea frumoș'a) Tabelele animaleloru, tablele, abecedariile prunciloru și tote requisitele necesare la invetiamentu, in se, dorere, că-ci tote acēstea fiindu deștulu de mari nu le-ai vedutu, de unde se vede, că ai fostu predomnitu de palime, și nu-mi remane alta-ce decātu a te compatini și a-ti aduce aminte unu proverbiu romanu, care suna: n u - t i b a g ā n a s u l u n d e n u - t i f i e r b e o a l l ' a , s ē n u r e m a n i o p a r i t u , care la domni'a-ta, caletoriule, forte bine s'a nimeritu.

Sē trecemu mai departe in censurarea corespondinției „unui caletoriu pre sub Vladēs'a”, și aci sē-si notedie: Cā Margāulu e situatu intru una clima rece, unde cerealele, afara de grāu de primavera, nu se facu, ma nece acelu-a totu-de-a-un'a, că-ci forte adese-ori se intempla de cade ierna iute, și apoi bietii economi sunt siliti a le cosi verdi. Vedi „caletoriule” că esti in ratecire, și ai scrisu numai d'in patima, pentru-cā agrii i cultiva și poporulu d'in Margāu, in se fiindu clim'a rece și loculu infertilu, tote ostenele i remanu neremunerate, de unde apoi, more consueto, sunt necesitati a se ingriji de erna.

In acēstia de impregiārā și circumstāri nimeni nu a de viua, fāra clim'a și temperatur'a acēstei comune montane, că-ci noi facemu ce potemu știindu că: „I m p e l l i m u r n a t u r a u t p r o d e s s e v e l i m u s q u a m p l u r i m i s .”

Locuitorii d'in acēsta comuna montana au traitu și mai vegetadia inca d'in pascutul oilorulu, și prasilulu vitelorulu, precum și d'in facerea sindileloru ce este articulu de capetaria a loru, vecturandu-le prin diferite părți ale Transilvaniei și Ungariei.

D'in impartesirea caletoriului se vede, că respectivulu n'are cunoștinț'a despre natur'a, clim'a, pusețiunea și alte impregiārāri ale acēstei brave comune, ci retacesc in intunereculu noptii. Aci mi-vine aminte invetiatur'a ce a datu-o mier'la buhei care suna estu-modu:

„Pretina, i-dise, ti-asiu face o intrebare,  
Daca a mea indresnēl'a n'a duce superare,  
Spune-mi, mo rogu, lumin'a, de ce nu ti-e placuta?  
De ce stai tota diu'a ascunsa, nevediuța?  
Nu conosci, cum se vede, radiiele demanetiei  
Dulceati'a primaveriei, placerile viēției,  
Pote esti ru-finosa, mi crede nu canti bine”

d e G. A l e s a n d r e s c u.

Asemenare potrivita, că-ci și caletoriulu de sub Vladēs'a intru una nopte Bartholomeiana, adeca in 19 spre 20. decembrie, a fostu in Margāu la colegulu seu, precum știu, in se ivindu-se aurora demanetiei s'a temutu că buh'a de radiiele solarie ti s'a creatu de unde a venit, — și nu știu potutu-a pactis'a ce-va cu coconiti'a pentru care a ostentitu, destulu că demaneti'a nu i-am datu de urma ori cātu l'am cercutu. Cauta caletoriule, și vedi că man'a-ti imprudenta s'a apucatu a face publice una cauza, a carei a impartesire nu ti-a adusu onore.

Mai departe caletoriulu de sub Vladēs'a plange cu lacrima de crocodilu, că eu nu recunosc pre colegulu seu de cantore, cu tote că e intaritu de ordinariatu; — in se sē stāmu dreptu și se judecāmu! Avendu acēsta comuna besericesca cantore aptu și versatu in tipiculu besericescu, functionandu acum mai bine de 40 ani, te intrebu quo jure sē-lu substituiescu prin altulu? singuru d'in acellu motivu, că acēstu-a e betranu, și celu-a-laltu tineru. Postimtu procedura anticanonica! asie nu merge pre la noi, ci voi'a poporului, că-ci se dice, că v o x p o p u l i v o x d e i — punctu! Facase lumina și se va vedē.

Apoi caletoriule de sub Vladēs'a, incātu se tîenē de caus'a scolaru, ce ti-place a otinge fāra picu de modestia, nu ai facutu una insinuațiune mai servila, decātu acēst'a, candu vini prin impartesirea-ti Dniei tale a invinū pre alții, pentru că d'impreuna cu colegu-ti inbitu sē ve poteti inalțā in ceriu.

Aci, pentru Dnia-ta și impartesirea-ti am aflatu eu



cale a-ti revocă in memoria proverbiului oilor candu au vrutu să îie de pecurariu pre lupu, care suna asié:

„Me, cătu de ne spalatu elupulu la gura, că-cioile nuse plăca alu conduce de pecurariu“ — pricepe-me dara.

Er' in fine, cu tota modestia te rogu, ca de alta data să cerci mai antaiu lucrulu, să-lu rumegi bine, să aduni materialulu si documentele necesare, ba să te convingi despre faptele ore carui si in persona, — să nu le îie tote numai d'in luna, precuu facusi prin impartostrea-ti d'in cestiune, inuse neci atunci-a nu vatemă pre nimenea, că-ci a vatemă este pecatu si cu aces'e apoi sanetate si calle buna, calle-toriule!

Alexandru Fodoru  
paroculu Margăului.

## Economicu.

(Urmare)\*

2. Infiintierea de comitete s'eu reuniuni, cari aru avé de scopu a aperi proprietatea tieraniloru. Nimic'a nu pote fi mai descuragiatoriu, nimic'a nu pote amorf' activitatea mai tare si seduca pre omu la risipa si nepasare, decâtu neasiguranti'a in ceea ce are.

Nesiguranti'a a fostu caus'a că de seculi romanulu nu a facutu progressu, că a devenitu nepasatoriu si si-a perdutu d'in insusirile sale escelente d'a munci si economisă. Cătu de nesiguru a fostu romanulu in seculii trecuti de avere si mos'ia sa, o scimu cu totii pre bine, dar' totu asié scimu că elu si asta-di e atacatu in pucinu ce are, si esemple nu ni lipsescu, d'a vedé asta-di pre tieranulu romanu in o stare bunisiora, cu ce-va avere, ér' mare cersindu langa drumurile tieriei, alungatu d'in casa si curte. Celu mai mare si mai siguru capitalu alu romanului e pamentulu si pre acestu-a a i-lu subtrage se ingrigescu inimicii lui. In seculii trecuti, candu romanului i eră strictu interdusu a cercetă scole si a se desvoltă spiritualeminte, eră lasatu in man'a sortii si a arbitriului, eră de toti neindrep-tatitu si apesatu d'in tote partile; acum inse, multiamita ceriului, numerulu aperatoriloru de drepturi, a advocatorulu, e marisoru si nu me iudoiescu, că daca acesti-a s'aru intrunf in comitete si reuniuni, folosulu ce l'aru poté aduce poporului ar' fi multu mai mare, că-ci poporulu ar' sc' la cine să se adreseze cu caus'a sa spre a fi aপরatu cu inima si succesu.

3. Crearea de bancă de creditu. Preocupatiunea principala a barbatiloru de statu, a economistiloru este, a ajutá prin tote midilocene possibile immultirea averii nationale. Unu ce fundamentalu spre infflorirea avutiei unei natiuni este asigurarea creditulu, de aceea diferite guverne si natiuni lucra cu celu mai mare zelu spre crearea de bancă de creditu, si asta-di nu e natiune, care lupta seriosu pentru prosperarea si infflorirea viitorulu si multirea averii nationale, si carea să fia lipsita de bancă de creditu si economie.

Spre daun'a nostra pre semfta, relatiunile de proprietate in tieriele romane nu sunt inca cu deseversire regulate, d'in care causa creditulu se reduce aproape la nulla. Si unde e mai mare necesitate de capitalu, cá la noi? cari portam o agricultura mai multu primitiva, diferitele industrie ni sunt pucinu, s'eu de felu cunoscutu, comerciulu neinsemnata si cutropitu de straini, meseriele sunt inca in fase, s. a., cu unu cuventu, tote sunt la inceputu, ba unele ni lipsescu cu totul.

Prin urmare este de urgentia a se face unu inceputu. (Nu potemu presupune, că auctorulu acestui operatu n'ar avé cunoscintia despre infiintierea bancii de creditu si economie „Albina“ in Sabiu, pentru aceea insemnamu numai, că inceputulu s'a facutu si suntemu tari in credintiu, că acosta maretia intreprindere in curundu si-va reversá binecuventarea sa a sup'ra poporulu romanu. Red.). Sciu că poporulu romanu e seracu, proprietarii mari si capitalistii i lipsescu, inse prin staurintia neobosita, prin indemnu si lucrare dupa unu planu bine-cugetatu se pote face multu. Eu inca sum de ideea salutară a unui-a d'intrecorrespondintii „Federatiunii“, carele crede, că pucinele funduri de cari dispuu romanii ar' fi bine a le intrebuintia la crearea de bancă de creditu, pentru că asié aru aduce mai multe folose, banii aru aduce pecente mai mari si totu-odata prin asigurarea creditulu s'ar inlesni poporulu unu cascigu mai mare, si astfelu s'ar immulti averea nationale. La d'in contr'a averea scade, natiunea seracesce si ori-ce progressu e imposibilu, că-ci poporulu, in lipsa si strimtorare, ajunge in ghiarele stăinului, care lu exploateza si storce până la osu.

4. Infiintierea de societăți actionario. Acestu-a este salutiulu midilocu, prin care s'au facutu si se facu faptele celea mai insemnate si se efetuiescu lucrurile gigantice; acestu-a e midilocu, prin care particulari, tienuturi si natiuni intregu au devenitu avute. Acesta e calea ce o urmeza strainii, si prin asociare li e cu potintia a face intreprinderile celea mai mari; acosta metoda sigura o aplica ei spre a ni subtrage potintia d'a innaintă in ori-ce privintia, d'a ni suprime prosperarea si a ni nimici viitorulu in tote afacerile industriale, economice si comerciale.

\*) Vedi Nrii 7, 8, 9 si 11 ai „Federat.“

Numai prin asociatiuni ar' poté romanulu să cascige pamentu, să intreprinda multe industrie, să le desvolte si perfectiuneze, să deé unu aventu comerciului, cu unu cuventu să immultiesca capitalele particulare si să mareasca averea nationale. Prin asociatiuni de asta natura s'aru poté creá multe ramure de ocupatiuni si cascigu pentru poporulu muncitoriu, l'ar face mai activu si l'ar pune in pusetiunea d'a fi mai economic si mai pastratoriu, i-ar' descéptá sentiulu de intreprindere si asié i-ar' ameliorá starea materiale si l'ar face mai fericitu. Strainii, cari nu ni cunosc starea nostra, intr'atât'a au cuventu să dica, că romanulu e lenesiu, încātu elu, dupa cesi fuesce lucrulu campului, nu se mai ocupa seriosu, precandu alte natiuni casciga si preste ierna aproape atât'a, cătu si ver'a, si acést'a la diferitele industrie si numerocele fabrica, cari dau de lucru la sute si mii de omeni.

Daca si romanulu ar' traf sub conditiuni atâtu de favoritorie, credu că ar' probá si in asta privintia, că nu elu e celu mai neactivu si nepriceputu.

5. Conducere intieleptă si indemnu. E constatu, că poporulu romanu se indupleca usioru la totu ce e bunu si folositoriu; elu dá incredere adeveratorulu sei conducatori si li urmeza chiaru cu mari sacrificie. Deci de la intelegintia si parintii sei sufletesci deprinde că să-lu descépte si svatuiesca si să nu lase să treca nici una oca-siune, fără d'a atrage atentia d'a indemná pre poporu spre a imbracisă cele de lipsa si salutarie. Intelegintia trebe să-i premerga cu esemple faplice si să-i arete cascigulu ce se pote trage d'in diferite intreprinderi. Prin intielege re reciproca, prin unire si activitate să i se arete si demustre, că ceea ce unui-a i este cu nepotint'a, una societate pote efepni cu inlesnire. Trebe să-i descépte sentiulu de asociare, de intreprindere si să-i escite dragostea si aplicarea spre meserie, industrie si comerci, care sunt strinsu legate cu ocupatiunea lui mai iubita, cu agricultur'a.

Numai prin unire, prin calculare si prin desvoltarea spiritulu de intreprindere alu poporulu va poté deveni si intelegintia mai potentă si independentă de bugetele statulu, si va poté ocolí latirile ce i se intindu; numai asié va cascigá increderea deplina a poporulu, care pentru totu-de-un'a si-va perde banuel'a „Domne feresce-ne de domni romani“; numai atunci poporulu si-va poté desvoltá tota intelegintia sa, cu care, multiamita ceriului, e bine-dotatu de la natura, si si-va aretá activitatea si priceperea, care in rari popore se mai afla.

Acést'a e calea urmata de toti conducatorii unei natiuni, si asié s'a intemplat, că natiuni mai mici sunt mai avute si se potu luptá c. succesu contra inimiciloru lor.

(Va urmá.)

## VARIETATI.

\*(Alegeri municipale) D'intr'una scrisore privata d'in Zarándu impartesim urmatoriele: „Fiitoria reprezentantia a districtulu nostru va sta d'in 128 membri. D'intre acesti-a diumetate, ad. 64 insi sunt cu votu virile, éra diumetate 64, alesi. D'intre virili 31 insi sunt romani si 33 magiari, d'in cari inse 2 insi au moritu. Cei 64 alesi, toti sunt romani. Verificarea acestora se va face in 12 fauru, a. c. si daca alegerea ore unui-a nu s'ar verificá, totu romanu se va alege. Deci, reprezentantia a districtulu Zarándu este emineminte romana. Acesta s'ar fi potutu face si in alte districte totu atâtu de romane, ca si allu nostru, daca acei-a cari erau chiamati scieau să indemne pre romani la essercitiulu drepturiloru sale, fia ca virili, fia ca alegatori.“ (S'a facutu inca si in districtulu Cetatide-Pétra, dar' aici romanii facu treab'a Unguriloru; cellu pucinu pana acum au facutu-o, vomu vedé, ore mamalig'a invertosiá-se-va? Red.)

\*(Apostilagie Archipastoresci) Pr. Ssa Parintele A. Eppu si Metropolitu Andreiu Baronu de Siaguna, s'a induratu a innapoiá Nr. 1, d'in an. c' allu „Fed.“ cu preainnaltulu apostilu „Wird nicht pränumerirt.“ Am auditu că si alle diurnale nationale romane s'a impartesim de asemene apostilagie archipastoresci. Speramu că Pr. Ssa nu va fi refusat prenumeratiunea la diurnale unguresci si antinationali, precum e, d. e. „Patria“ ce apare, — nu in Bucuresci, ci — in Pest'a.

\*(Offerte) pentru institutu de fete in Oradea-Mare au subscriu D. Grigoriu Borlanu, parocu rom. in Sarcău, 5 fl. — D. Ionu Ternovanu, parocu rom. in San-Lazaru, 5 fl. — D. Ionu Nistoru, notariu comunale in Tricia, au solvitu 2 fl. — Datu in Oradea-M. 1. fauru 1872. Paulin'a Romanu.

\*(Remuneratiunea unui infallibilist.) D'in Rom'a se scrie, că episcopulu magiaru d'in Alb'a-Regia, Jekelfalasy, care de presinte se afla acolo, este numitu de episcopu asistente la tronulu papalu. Prin acosta denumire pap'a a voitú să remunereze atâtu supnerea cea nemarginata la decretule vaticane, cătu si aderintia cea mare a infallibilistulu episcop, care aderintia a manifestatu o elu acum cu oca-siunea cercetării santulu seaunu apostolescu.

\*(Statisticu.) Dupa ultimulu recensementu, poporatiunea actuala a Moscui face aproape 614,100 locuitori. In annulu 1863 acestu orasiu nu eră locuitu de cătu

de 351.000 suflete. Poporatiunea d'in Moscua crece dar' multu mai rapede decâtu cea d'in S. Petropole care, atunci candu Moscua aveá 351.000 locuitori, aveá degiá 539.500 si asta-di n'are decâtu 665.000 locuitori.

\*(D'in clubulu de achistiloru.) In siedintia de la 9. februarie a clubulu deachistu ministrulu-presiedinte Lóuyay annunciá, că preste putienu va presintá unu proiectu de lege scurtu, statatoriu numai d'in patru puncte, dupa care periodulu legelativu alu dietei se va estinde pre venitoriu de la 3 la 5 ani. Impartesirea ministrulu-presiedinte fu primita cu aplause viue.

\*(Unu diuariu d'in Valenc'ia) relateza unu casu de o prodigiosa fecunditate, observata la una femea d'in Iativ'a, numita Dolores Viver. Actualminte in vârsta de patru-dieci si siete de ani, acosta femea unnera trei-dieci si trei ani de casatoria. In acestu intervalu ea a nascutu patru-dieci si optu de copii, d'intre cari numai doue-dieci si optu nascuti vii. Cei mai multi d'intre ei morira indata dupa nascere, astu-feliu că nu mai remane mama decâtu a siete fii. Una fecunditate atâtu de insemnata a fostu fructulu a optu nasceri de câte patru copii odata; tote celelalte nasceri erau de câte trei si doi copii de odata.

\*(Pradatoriulu pradatu.) D. X . . . , unu bogatu californianu, alu carui portu-monetu erá bine garnisitu pre d'in intru, intalnesce mai lun'a trecuta, merguudu pre strada, in Sant-Francisco, una persona cu figur'a ameniatiatoria, care i puse la gutu tiéva unu pistolu si i díse cu o voce scurta: — Pung'a séu viét'ia! — Preferu de mii de ori a-ti dá pung'a, respunde preambulatoriu a lene cu una voce forte liniscita, si puse man'a in busnaru. — Ruffianulu, multiamitu de acosta supunere grabnica, lasa arm'a sa josu si intinde man'a. Dar' de una data, simte pre peptulu seu tiéva unu revolveru pre care acelu care se preamblá lu scosesse d'in busnaru-i. — Unu singuru gestu de vei face, vei fi pre locu mortu, strigá acestu-a. Hotiulu immarmuritu remane nemiscatu. — Acum'a, la rondu-ti vei esecutá aceea ce ti-voiu comendá: Josu armele! Hotiulu lasá să-i cada pistolulu d'in mana. — Forte bine, dara acést'a nu este totulu. Portmonetulu teu. Pradatoriulu, devenitu pradatu, pareá că nu aude. — Portmonetulu tu, repetá bogatulu Californianu cu unu accentu terribilu. Hotiulu i remite cu umilintia portmonetulu seu. — Forte bine, díse viagiorulu. Ti-dau voia să pieci. Te mai gandesci . . . ? Ti ordonu. Misca-ti picioarele mai iute, séu daca nu! . . . Pradatoriulu pradatu nici nu mai asceptá să i se díca a dou'a ora. Pre candu o luá la fuga pre una strada laterala, invingutoriu faceá inspectiune pradei sallo. In portmonetu se aflau 37 de dolari bine numerati. A dou'a dí bogatulu Californianu impartí acesti 37 dolari la stabilimentulu de bine-facere.

\*(Dupa statistica cea mainoua d'in Vien'a) Ungari'a si Croati'a au intindere de 5852 mile patrate, si 15,417,387 locuitori; in timpulu resbelulu trebeuie să pazésca granitia de 870 mile pre uscatu si 140 pre apa; venitul directu totale se sue la 182,845,769 florini venitul indirectu la 36,093,505 si extraordinariulu la 37,502,596. remane, priu urmare, deficitu 8,171,573; pentru militariu pre uscatu cheltuiescu 23,927,400, adeca 13.06 la suta d'in venitul totalu, pentru flota 2,949,970, adeca 1.61; in Austri'a si Ungari'a se cheltuiescu pentru fia-care militariu pre uscatu fl. 28.87 la suta. — Germani'a: Are intindere de 9685 mile patrate si locuitori 39,956.000. In timpulu resbelulu trebeuie să padiesca granitia uscata 660 mile, pre apa 216. Cheltuiel'a pre uscatu si mare pentru armata se sue la 161,821,800 fl.; fia-care militariu are trebuintia de 405 fl. pre fia-care anu. — Rusi'a: Are intindere de 98,503 mile patrate si locuitori 71,200,000 padiesce granitia uscata de 642 mile si pre apa 681. Venituri regulate 935,874; 698. fl., neregulate 77,863,283, cheltuiela 970.640, 680 si neregulata 246,340,325, deficitu 34,765,982; pentru armata cheltuiescu 291,301,376 florini, adeca 30.01 d'in tote veniturile; pentru marina 28,568,552; fia-care militariu pretinde spese anuale 484 florini.

## Incunoscintiare.

Subscriulu are onore a aduce la cunoscintia onorab. publicu romanu, că si-a deschisu cancelaria advocatfala in Pest'a (Stadthausplatz Nr. 8.), primesce totu felulu de cause advocatfale, solicitări la ministeriu si la curia, precum si alte cause private la bancă ect. . . .

Pest'a, 3. februarie, 1872.

Ioane Mustetiú,  
advocatu.

## Publicatiune.

Prin carea d'in partea subscriulu se aduce la cunoscintia publica cum-cá, in urm'a decisulu in ministeriu regescu de comerci si industria d'in annulu 1871. Nr. 12,810, comun'a nostra „Gradisce“ (Ulpi'a-Traiana), in tier'a Hatiegului, a dobenditu doue terguri de tier'a pentru totu-de-un'a, d'intre cari:

Celu d'antaiu se va tiené in fia-care anu Sambet'a a dou'a dupa SS. Pasce ale romaniloru, séu in Sambaet'a „Mironositielor.“

